

REDAKCJA

Plac Katedralny № 4.

Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER.

Skrytka pocztowa № 96. — Telefon № 129.

Redaktor przyjmuje od 1 do 2 po południu.

KURJER LITEWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

Wydawnictwa rok piąty.

ADMINISTRACJA

Plac Katedralny № 4

Otwarta od 10 — 4 po połud.

W niedziele od 9—10 1/2 rano.

Skrytka pocztowa № 96 — telefon № 129

WARUNKI PRENUMERATY

wraz z tygodnikiem „Życie Ilustrowane“

Table with subscription rates for different regions: WILNO, PRZESYŁKA POCZTOWA, BAGRANICA.

Zmiana adresu 20 kop. Za odesłanie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów nieliterackich lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer“ nie przyjmuje.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera“ 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

Ogłoszenia „Kurjer“ drukuje tylko w języku polskim.

Ogłoszenia przyjmują się tylko do godz. 12 w południe.

CENY OGŁOSZEŃ

Nadesłane za jeden wiersz garmonijowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za jeden wiersz garmonijowy lub jego miejsce 50 kop.

REDAKTOR

WOJCIECH BARANOWSKI.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ REDAKCJI

LUDWIK ABRAMOWICZ.

Numer pojedynczy

5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie.

Numer pojedynczy

5 kop

Ze względu na rozpowszechnianie po mieście pogłoski, że w drugim detalicznym składzie Tow. I. B. Segal, który znajduje się przy ul. Wielkiej pod № 28 (naprzeciwko poczty), a urządzony został wyłącznie dla wygody mieszkańców centralnych dzielnic miasta i niektórych krańców (jak Antokol, Zarzecze, просп. S-to Jerski itp.)

Zarząd Towarzystwa „I. B. Segal“ uważa za stosowne podać do ogólnej wiadomości, że pogłoski te pozbawione są wszelkiej podstawy i że ceny wszystkich sprzedawanych towarów bez wyjątku zarówno w pierwszym, jak i drugim składzie detalicznym, są zupełnie te same.

Towarzystwo nadto uważa za konieczne dodać, że kjeruje się ono zasadą konkurencyjności cen, a DOBROCIA i przyjmuje na siebie ZUPELNĄ GWARANCJĘ za dobro sprzedawanych towarów z jego magazynów i składów.

Zarząd uważa również za właściwe zaznaczyć, że drugi detaliczny skład zaopatrzony jest w takiż bogaty asortyment towarów aptecznych, korzennych i perfumeryjnych, patentowanych i gotowych środków, przyborów toaletowych, środków opatrunkowych, dezynfekcyjnych i aparatów, przedmiotów stołowych i kuchennych, zaparników gospodarczych, instrumentów chirurgicznych, przyborów higieny kobiecej, naturalnych wód mineralnych i soli, win leczniczych i t. d. i t. d. tak samo jak i pierwszy skład Tow.

Zarząd Towarzystwa handlu towarami aptecznymi perfumeryjnymi

„I. B. SEGAL“

Do wtorku 19 maja w 4 oddziałach:

Artystyczne obrazy, wykonane przez artystów teatrów paryskich Sary Bernard i Odeonu: Pospenny bal. — Dziadek. — Wieczna miłość. — Wyścigi łodzi motorowych w Monaco 6 maja r. b. i inne.

Od 13 do 21 maja r. b. Nad program artystyczny obraz „Chef d'oeuvre“ Napoleona Bonaparte. Obraz ten miał kolosalne powodzenie w Londynie, Paryżu, Wiedniu, Berlinie, Petersburgu, Moskwie i w Warszawie. Historyczna sztuka w 2 aktach i 19 obrazach. Rolę Napoleona wykona artysta teatru „Antuan“ p. M. Szaril. Część I: 1) Napoleon — piramidy, 2) Podjęcie przez górę św. Barcesarzem, 3) Krowacja, 4) Napoleon pod Austerlitz, 4) Na warcie, 5) Napoleon raniony pod Regensburgiem, 6) Gabinet Napoleona, 7) Młodociany król rzymski, 8) Pod Moskwą, 9) Pożegnanie w Fontainebleau, 10) Przepiętność orła, 11) Wyspa św. Heleny, 12) Śmierć Napoleona, 13) Apoteoza — przeszłość i przyszłość.

Teatr „EDEN“ UL. WIELKA № 45.

Teatr „FANTAZJA“ 5-to Jerski prospekt № 7.

Jako wychowawca szkoły wojskowej w Berlinie, 2) Most w Arkoli, 3) Wyprawa Egipska — piramidy, 4) Podjęcie przez górę św. Barcesarzem, 5) Uroczystość w pałacu, 6) Napoleon tworzy nowy plan. Część II: 1) Napoleon pod Austerlitz, 4) Na warcie, 5) Napoleon raniony pod Regensburgiem, 6) Gabinet Napoleona, 7) Młodociany król rzymski, 8) Pod Moskwą, 9) Pożegnanie w Fontainebleau, 10) Przepiętność orła, 11) Wyspa św. Heleny, 12) Śmierć Napoleona, 13) Apoteoza — przeszłość i przyszłość.

Teatr Polski. W piątek 15 maja 1909 r.

W OGRODZIE PO-BERNARDYŃSKIM.

„NITOUCHE“

operetka w 4 aktach.

Jutro przedstawienia nie będzie.

OGRÓD BOTANICZNY. Dyrekcja L. A. Szumana. Telefon № 364. 2a

Dzień 14 maja w teatrze Letnim

WALKA KOBIET międzynarodowy chempionat. Reżyser Gurewicz.

Mieszkania przy ulicy Dworcowej i placu Murawiewskim okazują tanio do wynajęcia 900a Patrz ogłoszenia drobne.

Wydawnictwo „Kurjera Litewskiego“ Mapa Litwy i Białej Rusi

OPRACOWANA PODŁUG NAJNOWSZYCH ŹRÓDEŁ

z oznaczeniem miast, miasteczek, osad, większych wsi, parafii, dróg żelaznych, stacji kolejowych, dróg bitych i t. d.

W kolorach, na specjalnym papierze, Rozmiar 91x85 cm.

Skala 20 wiorst w calu ang.

Cena mapy rb. 2, podklejonej na płótno do składania rb. 3. Na płótnie i walcach do zawieszenia rb. 4.

Przesyłka kop. 50, egz. na walcach kop. 75.

Dla prenumeratorów „Kurjera Litewskiego“

Cena rb. 1, podkl. na płótno rb. 2, na walcach rb. 3.

Przesyłka kop. 50, egz. na walcach kop. 75.

Do nabycia w Administracji „Kurjera Litewskiego“ w Wilnie, plac Katedralny № 4, oraz we wszystkich księgarniach.

TOWARZYSTWO Wzajemnego ubezpiecz. od gradobicia „CERES“ w Warszawie. — Erywańska № 16.

Stworzyło filje przy towarzystwach Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia w Mińsku i w Kownie, które przyjmują ubezpieczenia od gradobicia, w gub. Grodzieńskiej, Kowieńskiej, Mińskiej i Wileńskiej. 6-4-204a

DYŻURY NOCNE LEKARZY w Leczniczy przy ul. Świętojerskiej 22. Stale łózka. Laboratorium. Ambulatorjum. Porada 40 kopiejek.

BAD-NAUHEIM Willa Wanda dom polski dla gości kąpielowych. — Sezon od 1 maja. 15-13-156a. Właścicielka Helena Szczepanowska.

słowiańskich podajemy za „Głosem Warszawskim“.

Posiedzenia delegatów słowiańskich rozpoczęły się we wtorek zrana w klubie działaczy społecznych. Oprócz delegatów, przybyło na obrady dużo osób zaproszonych.

Przedewszystkiem omawiano ogólny stan sprawy słowiańskiej i jej obecne położenie.

Mowa Kramarza.

Wielką mowę wygłosił dr. Kramarz. Wykazywał on porażkę Rosji w sprawie bałkańskiej i wzmocnienie się przymierza austriacko-niemieckiego.

Omawiając politykę rosyjską, zwracał dr. Kramarz uwagę na zależność sprawy słowiańskiej od stosunków polsko-rosyjskich. Następnie stwierdził, że w Rosji nie dotąd nie uczyniono w duchu rezolucji Zjazdu praskiego, uczyniono zaś dużo przeciwko ich duchowi.

Przyszłość sprawy słowiańskiej — oświadczył dr. Kramarz — zależy wyłącznie od postępowania Rosji względem Polaków. Przed rozstrzygnięciem jakichkolwiek spraw praktycznych, jak np. Banku słowiańskiego lub wystawy, trzeba wyżyć wszystkie siły, abyby stosunki polsko-rosyjskie skierować na drogę właściwą.

Mowa Dmowskiego.

Po Kramarzu przemawiał Roman Dmowski, wykazując zupełną porażkę neoslawizmu w polityce i zwycięstwo Niemiec. Z krajów słowiańskich, jedna tylko Bułgaria odnosi korzyść. Mówca winił jej niezależności, poczem oświadczył, że zwycięstwo Niemiec przegotowane było ze strony rosyjskiej, lecz nie tylko przez dyplomację rosyjską. Istnieją wielki winowajcy.

Następnie mówca objaśnia, dlaczego milczał w Dumie, gdy poruszano sprawę aneksji Bośni i Hercegowiny. Wszystko, co można było w tej sprawie powiedzieć wówczas w Rosji, byłoby na korzyść polityki berlińskiej. Obecnie oświadcza, że nie mogą oderwać Bośni od Austro-Węgier, Rosja powinna była zgodzić się na aneksję, przez co nie dałaby Niemcom sposobności odegrania wiadomej roli. Należy dodać przytem, że jeżeli Bośnia pozostała w rękach austriackich, to dla ludności jej lepszy jest ustrój prawny, niż okupacja.

Wobec sytuacji, jaka wytworzyła się obecnie, na drugie nie może już być mowy o szerszej polityce słowiańskiej. Obecnie pierwszym jest zadaniem, abyby każdy naród słowiański wzmocnił się, pracując u siebie w warunkach jaknajlepszych. Drugim zaś zadaniem jest, abyby rozwijała się idea neoslawizmu w krajach słowiańskich. Co do tego jednak konieczność potrzeba, abyby podstawa tej idei zostały ściśle określone. Nie można się zadowolić ogólnikami rezolucji praskich, które nie przeszkadzały członkom Zjazdu praskiego głosować w Dumie przeciw dopuszczeniu Polaków w Królestwie Polskiem na posady sądowe.

Mówca pojmuje, że w razie bliźszego określenia podstaw neoslawizmu, liczba zwolenników jego w Rosji skróczy się w kółko maleńkie, ale będą to ludzie szczerzy, pojmujący sprawę. Bez tego dalsze istnienie ruchu jest niemożliwe.

Druga mowa Dmowskiego.

Na posiedzeniu popołudniowym Dmowski przemawiał powtórnie, odpowiadając różnym mówcom.

Polacy — mówił — nie są istotnie optymistami w sprawie słowiańskiej. Nie byli też optymistami w Pradze. Wiedzieli dobrze, iż rezolucje praskie nie zmienia polityki rosyjskiej, ani nawet stanowiska większości rosyjskiej opinii publicznej względem Polaków. Mają wszelako prawo żądać, abyby hasła słowiańskie nie służyły polityce przeciwslowiańskiej.

Polacy nie rozpaczą o przyszłości swojej. Wierzą, że nawet w razie dojścia do skutku tego, o czem większość polskiej opinii publicznej jest przeswiadczona, mianowicie panowania niemieckiego nad Wisłą, potrafi obronić wyłącznie siłami własnymi to, czego dotychczas bronili; pojmują bowiem, że mogą liczyć tylko na siebie samych. Ich celem jest

wzmocnić swoje siły narodowe, by w przyszłości odeprzeć skutecznie napór niemiecki na gruncie walki kulturalnej.

Odpowiadając Hlibowickiemu, który nazwał Polaków wychowankami jezuickimi, Dmowski oświadczył, że odpowiedzą na to inni, zarzucając przeciwnikom wychowanie bizantyjskie. I oto wytworzy się klasyfikacja słowian na jezuitów i bizantyjczyków! Przedstawiciel żywiołu ruskiego w Galicji obiecał, że rusini nie będą nadal zachowywali się brutalnie w stosunkach politycznych z Polakami. Mówca przeto radzi mu dotrzymać tej obietnicy.

Co się tyczy Polaków w Galicji, Dmowski przyznaje, że uchylają się oni istotnie od ruchu słowiańskiego, że byli od początku tego ruchu sceptykami, że nie wierzą w politykę słowiańską Rosji i w zmianę stosunków rosyjsko - polskich. Ale bo też Galicja jest jedynym zakątkiem Polski, w której Polacy mogą rozwijać się pod względem narodowym. Cenią więc to dla dobra całego narodu polskiego — jak mówią — nie pragną poświęcać tego dla sprawy, w którą nie wierzą.

Wobec obecnej sytuacji sprawy słowiańskiej, nie znajdujemy przeciwko tym ich twierdzeniom żadnego argumentu przekonywującego. Nie może tu być mowy o nieszczęrości. Istnieje tylko uzasadniony sceptycyzm polityków praktycznych, kierujących sprawami polskimi w Austrii.

Inne przemówienia.

W toku obrad dalszych przemawiali między innymi Kłofacz, Hlibowicki, Dymsha, Pogodin, Milutin, Krassowski i hr. Bobrinski, który wyjaśnił stosunek rosyjskiej opinii publicznej do kwestji bośniackiej. Mówca oświadczył, iż rosjanami kierowały w tym względzie uczucia braterstwa dla serbów.

Majorus Sławinski z Wołynia wykazywał odrębność majorusów, przyzem oświadczył, że niema wśród nich uczuć wrogich względem Polaków. W sprawie tej — mówił — nie można sądzić na podstawie stosunków galicyjskich, gdyż w Galicji obie strony są winne.

Delegat Lwów przemawiał przeciwko polityce rosyjskiej względem Polaków. Związana na terytorjum spornem Litwy i Rusi Polacy powinni posiadać prawa równe i wolność życia narodowego. Wiara mówcy w przyszłość sprawy słowiańskiej opiera się na Czechach i Polakach.

Dalszy ciąg rozpraw.

Dalsze omawianie ogólne kwestji słowiańskiej miało miejsce we czwartek.

DUMA I POLACY.

Śród październikowców można obecnie konstatować silnie opozycyjny nastrój, w stosunku do wniesionego do Dumy projektu o zmianie systemu wyborczego w 9 guberniach Północno-Zachodnich. Poseł Chwoszczyński porównał nawet ten projekt do aktu z d. 3 czerwca i kategorycznie oświadczył, że nie sposób tak często zmieniać i przemieniać prawa wyborcze. Nawet Gucełk wyraża się, że projekt w całości jest niemożliwy do przyjęcia.

Śród posłów Polaków z Litwy i Rusi i Kola Polskiego projekt ten — jak pisze gaz. „Wiecznik“ — dołał oliwy do ognia i kryzys, ich zdaniem, jest nieunikniony.

Charakterystycznym jest, że październikowcy namawiają ewych sojuszników — Polaków, aby się wstrzymali z decyzją w sprawie złożenia mandatów, zapewniając ich, że projekt rządowy będzie odesłany do komisji i tam ugrzęźnie.

To pewna, że obie sprawy o Chelmszczyznę i o zmianie systemu wyborczego — ożywiły Dumę i że teraz o niczem nie mówią, jeno o tych sprawach „polskich“.

A prawi triumfują i oświadcza, że „nowy kurs“ — to dzieło ich rąk. Zamyślony, ten maleńki Pichno Dumy Państwowej, zapewnia na prawo i na lewo, że Polakom pozostaje jeno do

wyboru: albo się upokorzyć albo usunąć się.

Chorwat o Rosji.

W Lublanie, stołecznym mieście Sławonii, poseł Stefan Radicz niedawno wygłosił wobec rodaków swoich odczyt „o kwestji słowiańskiej w Rosji.“ Nazwisko p. Radicza nie jest nam obcem: nje dawno temu uczestniczył on w baradach rozmaitych kół słowiańskich w Petersburgu i Moskwie i napsuł sporo krwi różnym patriotom, dowodząc, że Rosja, stojąc na dzisiejszym swym punkcie zapatrywania na Słowiańszczyznę, nie może uważać się za jedyną przedstawicielką dążności słowiańskich.

Tego rodzaju pogląd, wywołal naturalnie ożywione dyskusje i spory, które pozwoliły p. Radiczowi dokładnie poznać, jak w Rosji zapatrują się na kwestję słowiańską. O tem też właśnie mówił w Lublanie do swych rodaków.

Przedewszystkiem zaznaczył, że Rosja obecnie nie jest państwem konstytucyjnym. Przedstawicielstwo narodowe niema żadnego wpływu na politykę rządu. Wpływ decydujący mają kółka, pozostające w bliskiej styczności z dworem, złożone przeważnie z Niemców. Kółka te właśnie krapują wszelką dążność do podjęcia w Rosji kwestji słowiańskiej i postawienia jej na gruncie racjonalnym. Przyozynają się też do tego zabiegai wiele wpływowej ambasady niemieckiej w Petersburgu.

Po wyjeździe dra Kramarza ze stolicy rosyjskiej — opowiada p. Radicz — „Prawdziwieściwny Wiestnik“ zaprowadził stałą rubrykę: „Zawiała słowiańskiego“, jednak wskutek interwencji ambasadora niemieckiego, z polecenia ministerjum spraw zagranicznych, musiał ją znieść.

W Dumie niema należytego zrozumienia kwestji słowiańskiej; nie jest jednak słusznem zapatrywanie, jakoby postępowe stronictwa, które wedle programu stoją bliżej słowian austriackich, miały większe zrozumienie idei słowiańskiej. Przeciwnie, stronictwo prawicy w Dumie jest dla tej idei o wiele przystępniejsze. Dowodem tego okoliczność, że na świeżo odbytym kongresie słowiańskich stowarzyszeń w Petersburgu, właśnie polityk prawicy Szarapow bardzo usilnie wstawiał się za zaprowadzeniem autonomji dla Polaków.

Wywody swoje streścił p. Radicz w sposób następujący: Obecnie Rosja ma jeszcze mało zrozumienia kwestji słowiańskiej, gdyż liczy się ze słowiańskimi państwami, a nie słowiańskimi narodowościami. Dlatego słowianie austriaccy muszą: 1) w parlamencie i w delegacjach zawsze zaznaczać, że wymagają stanowczo polityki przychylny Rosji; 2) wszystkimi siłami dążyć do wiadzy na północy i na południu i kółkom miarodajnym wykazać, że monarchja austro-węgierska niema możliwości egzystencji bez chorwacko-słowiańskiego wybrzeża. Z wywodów p. Radicza dajo się wyprowadzić wniosek, że wobec dzisiejszych stosunków, panujących w Rosji, których zmiany rychły spodziewać się nie można — słowianie południowi powinni krzątać się około urzeczywistnienia idei słowiańskiej przy pomocy Austrii, ze strony Rosji bowiem pomocy tej spodziewać się nie można.

W SFERACH.

W wyższych kółkach biurokratycznych ustępowość premjera Stolypina, zaznaczona w ostatnich chwilkach, jest wskazywana jako niemylna oznaka jego bardzo zachwianego stanowiska.

Równolegle mówią o zaprojektowanych przez premjera nowych mianowaniach: Neudhardta, Giersa i innych.

W kółkach bliskich rządu niemał z pewnością już mówią, że dymisja obecnego premjera przypadnie wraz z zamknięciem sesji bieżącej.

W niektórych kółkach biurokratycznych krąży wieści, że następcą Stolypina ma być minister sprawiedliwości Szezegłowitow, cześniejszy obecnie wyjątkowemu sympatjami — wysokich sferkach dworskich. Kandydaturę Szose-

główna popierają nie tylko prawi... Kandydatura ta ma to przewagę...

Wybór Szczełgłowitowa jest popiera... obok tego w żadnym wypadku nie traci...

„Polski projekt“

Projekt zmiany systemu wyborczego... wywołują różnorodnych opinii i są...

Dlaczego „Riecz“ nazywa ów projekt „polskim“... Treść jednak artykułu, po-

„Ustąpienie p. H. Korwin-Milewskiego... ostryżło i bez tego już bardzo ostrą...

„Każd, w osobie premiera, zbyt się... w wielu nawet konserwatywnych człon-

„A tymczasem nawet wśród prawych... członków Rady Państwa projekt Pichny...

„Członek Rady Państwa, Turau, należą... znaną pod nazwą „grupy neuhard-

„I ja należę — rzekł Turau — do... do liczby tych, którzy podpisali projekt...

„Co do mnie osobiste, utrzymuję... że prawo, dzięki któremu przedstawiciele...

„Panie doktorze — poprawia ją... w dobrej wierze, przypominając o...

„Pod krokami jego trzeszczą drewniane... złościwą wesołością.

„Cóż to za niedźwiedz, ten pan doktor!... Cóż chcesz! — odpowiada babka...

„I obie kobiety przypatrują mu się... a do chwili, kiedy skręca w ulicę...

„Czy sądzisz, że wróci? — zapytuje... Powinno być może zażądać zadatku.

„Uspakajają się, osadzyszy, iż wygląda... zresztą, gdzieby za pięćdziesiąt...

„Niemalą przykrość stanowi dla obu... Niamalą przykrość stanowi dla obu...

„Wyprowadza go aż na schody. — Do... — Ah! — wzdycha pani Baudoché,

my tu zupełnie na stronę polonofobii... Precież niepodobna zaprzeczyć, że...

„Czyliż to jednak ma znaczyć, że... należy usunąć polaków i zamienić...

„Bynajmniej. — Jąmy sądził, że... się zdecydować w sposób tak prosty...

„Myszę, że cała sprawa tak właśnie... zostanie postawiona. W każdym...

„Trzeba też zauważyć, że bezwarunkowej... w sprawie zaprojektowanych wniosków...

„Obok głosu powyższego „Riecz“... podaje jeszcze drugi, należący do...

„Str. Olsuffew tak charakterystycznie... Mnie projekt ten zastął małe...

„Co się dotyczy projektu, nie mogę... mu sprzyjać z punktu widzenia...

„Przedstawiciele polacy w Radzie... Państwa, nawet z punktu widzenia...

„Co by to było za upokorzenie dla... twego ojca, gdyby mógł się spoz-

„— Teraz — mówi dziewczę — oni... tylko wynajmują pokoje umioblowane...

„— Ależ nie! — odpowiada babka... — Nudzi mnie wprawdzie, ale za...

„A żeby zrozumieć ten wykrzyk... malujący dosadnie rozsądną...

„Stają ten dochód panie Baudoché... większy szczytem, a następnie, nie...

„W oczekiwaniu jego przyjścia, pani... Baudoché wzięła się raz je-

— co by to było za upokorzenie dla... twego ojca, gdyby mógł się spoz-

Wyborów okręgami przy systemie... przedstawicielstwa proporcjonalnego...

Według informacji Gućkowa, w... razie gdyby nie przeszedł projekt...

Zupełnie już wykończony przez... ministerium spraw wewnętrznych projekt...

Minister sprawiedliwości złożył... Radzie ministrów wniosek o potrzebie...

W Izbie sądowej petersburskiej, dn... 12 b. m., była rozpatrywana sprawa...

Według źródeł urzędowych, od dn... 16 kwietnia do 1 maja, skutkiem...

W lonie Związku n. r. zupełna anar... chja. Ze składu głównej rady...

Według wiadomości, podanych przez... pisma rosyjskie, zamówiony przez...

Krązą pogłoski, że hr. Tatyszczew... gubernator sratowski, podał się do...

12 milionów. We środę, dnia 13 bm. odbyło... się nadzwyczajne posiedzenie...

Przed rozpoczęciem debatów p... rezydent miasta w wyprzedzającej...

szcze do rachunków, teraz już z... prawdziwym zadowoleniem: prusak...

czyściutkiej podłodze, świadczyły o... staranności codziennej i usilnej. De-

A teraz, do tego wnętrza jasnego... dobrze zagospodarowanego przew-

Co dziesięć minut wyglądają... przez okna. Koło godziny piątej...

Na wybrzeżu zostało już tylko... dwóch, czy trzech rybaków i parę...

— Ah! — wzdycha pani Baudoché,

Wielomilionową ma prawo Rada... kancelarje i uzyskać zgodę władz...

Nowa Rada będzie mogła zresztą... poddać najbardziej surowej krytyce...

A nie trzeba zapominać i o prak... tycznej stronie rzeczy. Nowa Rada...

Z kolei odbyło się szczegółowe... odczytanie referatu Zarządu, dotyczą-

Tu jeszcze zaznaczyć wypada, że... głosowanie nad kwestją, czy robić...

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

czwarto o skutkach łaski Ducha Świę... tego. Poczem święci się wodą do chrz-

Dnia zaś 17 b. m., t. w niedziele... jako w pierwszy dzień uroczystości...

W średnich wiekach, podczas po... mientonych śpiewów rozrzucano po...

Po procesji odbędą się solenne uro... czyste nabożeństwa z wystawieniem...

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

W tym celu, w celu zawiązania... zaciągnięcia pożyczki.

CHOLERA.

Petersburg. W ciągu ostatniej doby w stolicy wypadków cholery naj- zgonów nie było.

WYROKI SĄDOWE.

Moskwa. W sprawie moskiewskiego związku kolejowego Izba sądowa skazała 12 oskarżonych na osadzenie w twierdzy na czas od 6 mies. do 3 lat.

WYSTAWA RUCHOMA.

Smoleńsk. Ma być tu urządzona ruchoma wystawa rolnicza, zainicjowana przez kółko agronomiczne z funduszy ziemskich.

TYFUS.

Charków. Szerzy się tu epidemia tyfusu brzuszego; dotychczas zanotowano około 1000 wypadków; w zamkniętych zakładach naukowych jest przeszło 200 chorych.

GRAD.

Saratow. W gminie bankowskiej, pow. kamyszynskiego, spadł ulewny deszcz z gradem, wielkości jaja gołębiego; zniszczone zostały sady owocowe i zasiewy na przestrzeni przeszło 1500 dziesięcin.

POŻAR.

Kraenoiarsk. W Minderle, pow. krasnojarskiego, pożar zniszczył większą część osady. Straty obliczone są na 42,000 rb.; z ludzi nie zginął nikt.

NOWY PARLAMENT.

Kopenhaga. Skład nowego Falke-

tingu jest następujący: grupa lewicy, złożona ze zwolenników b. prezesa ministrów Christensena ma miejsce 24; soc.-demokraci — miejsce 25; grupa lewicy, stronników obecnego prezesa ministrów, Neerharda 19; prawica 19; radykalowie — 15 i „dziocy” — 11. Z liczby tych ostatnich 7 przyleży się prawdopodobnie do partji Christensena, 3 — do partji Neerharda, a 2 do radykalów.

ZAMKNIĘCIE SESJI.

Stockholm. Zakończona została sesja parlamentarna.

NOWY POSEŁ.

Paryż. Jerzy Dèolle mianowany został posłem w Atenach.

STREJK MARYNARZY.

Marsylja. Strejk marynarzy zarejestrowanych trwa w dalszym ciągu; przybyły 4 torpedowce w celu utrzymania komunikacji z Algierem, Tunisem i Korsyką.

DEPOZYTY ABDUL-HAMIDA.

Berlin. Pisma zawiadniają, że Abdul-Hamid, zniewolony przez młodoturków, wysłał kilka dni temu list do jednego z banków berlińskich, w którym prosi bank o wydanie nowemu rządowi tureckiemu jego depozytu. Bank ma zamiar wysłania z depozytem tym do Konstancyj zaufanej osoby z warunkiem, by wystąpił przed oddaniem depozytu mógł widzieć się osobście z Abdul-Hamidem i otrzymać osobiste jego zapewnienie, że

rozkaz na piśmie wydany został przezeń dobrowolnie i że rozkaz ten potwierdza.

Po otrzymaniu zadawalniającej odpowiedzi, depozyt będzie zwrócony.

LIKWIDACJA BUNTU.

Konstancyjopol. Sąd uniewinnił lejeb-eunucha Abdul-Hamida, Nadira, lekarza nadwornego Nureddina, 63 oficerów, 37 urzędników cywilnych i 4 chudźów.

Zesłani na wyspy książęce dygnitarze i w ich liczbie b. minister spraw Riza-pasza, b. naczelnik artylerji Zell-pasza, b. minister marynarki Hassan-Rami, b. minister spraw wewnętrznych Memduch, b. sekretarz stanu Tachsin-pasza i szambelan Ragib-pasza — pozostawieni zostali rang i skazani na wygnanie; mienie ich skonfiskowano. Wyrok ten jest już zatwierdzony.

Urzędowe pismo zaprzecza pogłoskom o zaburzeniach w Damaszk.

Konstancyjopol. Skazano na powieszenie jeszcze 6 osób i, w ich liczbie pierwszego doradcę duchownego b. sultana Diaweraga, pomocnika dyrektora zarządu podatków niestaję, Tewfik-beja, członka Rady państwa, Taira, podpułkownika Chaila i współpracownika pisma „Wulkan” — Kufi’ego.

Aresztowano głównego organizatora stowarzyszenia muzulmańskie-

go, redaktora-wydawcę pisma „Wulkan”, Wacheti’ego.

WRZENIE W ALBANJI.

Salonika. W dniu 13 maja przywieziono z Nowego Baru 27 wybitnych albańczyków, stronników staro ustroju z Azyf-bejem i Riza-bejem, na czele. Mają być przystąpi inni jeszcze aresztowani w Sandżaku.

Dowódca wojsk wysłanych, Dzewad-pasza wziął się energicznie do przywrócenia porządku. Wbrew instrukcjom rządu, obawiającego się wybuchu rozruchów, Dzewad-pasza nakazał przywódcom albańczyków, pozostając w domach wiejskich otwory w ścianach, a natomiast poprzekając okna, by domy nie mogły być zamienione w fortece; nieposłusznym temu rozkazowi zagrożono zburzeniem domów.

Dzewad-pasza organizuje sądy, reformuje administrację i zandarmeryję i ściągając podatki; ludność okazuje mu wszędzie bezwzględne posłuszeństwo. Młodoturcy przekonani są, że w najbliższej przyszłości nastąpi zupełne uspokojenie Albanji.

Uspokojenie to postanowiono osiągnąć nawet w razie, gdyby wypadło zalać krwią całą Albanję, by w przyszłości rany te nie wżary się w zdrowy organizm konstytucyjny. Chwila odpowiednia jest zupełnie do urzeczywistnienia tych zamiarów.

ROZMAITOŚCI.

Receveit a nosorożec. Dzienniki nowojorskie podają następującą przegodę myśliwską b. prezydenta Stanów Zjednoczonych, Roosevelta. Bawiącego obecnie, jak wiadomo, na wyprawie myśliwskiej w angielskiej Afryce wschodniej, Roosevelt polował w okolicach Nairobi wśród gęstych zarośli. Nagle natrafił na niego wielki nosorożec z takim impetem i tak niespodzianie, że myśliwy mógł się szyć do „strzału dopiero wówczas, gdy zwierzę znajdowało się w odległości zaledwie 14 kroków. Huknął strzał wymierzony w lew obryzma, nosorożec jednak pędził dalej i runął dopiero u samych stóp Roosevelta. Jak się okazało, kula trafiła w sam środek łba, przebijając mózg zwierzęcia na wylot. B. prezydent — dodając dzienniki nowojorskie — cieszył się, jak dziecko, z tej zdobyczy, murzyński zaś, towarzyszący mu, uczyłowił nie całą, wychwalając celność strzałów „mocnego, tegoż meża”, takim bowiem mianem ochrzcił b. prezydenta.

Przekupstwa w Paryżu. Od kilku dni donoszą pisma paryskie o świeżo wykrytym przekupstwie, które, jak się zdaje, ma dość znaczne rozmiary. Przekupstwa wykryto przy następującej sposobności: Przed kilkunastu dniami otrzymał przewodniczący Izby karnej, referujący pedania o ulaskawienie, list anonimowy, w którym autor żądał się, że mimo zapłacenia znacznej sumy, pozostałe jeszcze w więzieniu. List ten obudził podejrzliwość sądowną. Wdrożono śledztwo doprowadzono do stada pułkownika Marixa i kupca Sevresa, którzy złożyli spiskę, ma-

jącą na celu uwolnienie rekrutów od służby wojskowej, oraz uwolnienie przez protekcję skazanych. Za „przysługi” te pobierali od interesantów wysokie opłaty, z których część przechodziła znowu w ręce rozmaitych drobnych funkcjonariuszów, pomagających im w pracy. Obu kierowników przedsiębiorstwa aresztowano. Wyplerał się winę, a Marix przyznał tylko, że za prośbą Sevresa interwenjował kilkakrotnie na korzyść rekrutów i więźniów, jednakże nie otrzymywał za to żadnego wynagrodzenia. Jak slychać, w najbliższym czasie nastąpi aresztowanie innych osób, zamieszanych w tę afarę.

Stan pogody.

Spostrzeżenia stacji meteorologicznej przy wileńskiej szkole junkrów.

Table with weather data for May 14th, including barometric pressure, temperature, wind speed, and precipitation.

Redaktor WOJCIECH BARANOWSKI. Wydawca EDMUND NOWICKI.

BILANS WILEŃSKIEGO BANKU ZIEMSKIEGO W dniu 1 maja 1909 r.

Stan czynny:

Table showing active assets: Cash, receivables, securities, and other assets with their respective values and percentages.

Stan bierny:

Table showing passive assets: Capital, deposits, and other liabilities with their respective values.

*) W tej liczbie nieumorzonych pożyczek na nieruchomościach, pozostałych na własność Banku. 348,200

Advertisement for 'PIELEGNUJ CIE' (Skin Care) featuring a woman's face and the product 'JAWOLEM'.

Advertisement for 'ZAKŁAD WODOLECZNICZY D-ra Chromca' (Water Cure Clinic) in Zakopane, offering various treatments.

Advertisement for 'BEZ RYZYKA!' (Without Risk!) promoting a new method for treating various ailments.

Advertisement for 'Wyprowadzę po cenach zniżonych wystawy Staro-Litewski młód A. Bukowskiego.' (I will lead you to the Staro-Litewski exhibition at reduced prices by A. Bukowski).

Zarząd Wileńskiego Banku Ziemskiego

niniejszym ma zaszczyt zawiadomić pp. Akcjonariuszów, że zamiana akcji tego Banku III, XII i XXII emisji na nowe akcje z kuponami na następane dziesięciolecie odbywać się będzie, począwszy od 1 maja do 1 października 1909 r. włącznie w Petersburgu, w St.-Petersburskim Międzynarodowym Banku Handlowym, a po upływie tego terminu w Wilnie, w kasie Banku. 525a

Advertisement for 'K. F. AKEN w Wilnie' (K. F. Aken in Wilno), a technical shop and office.

Advertisement for 'OJCÓW' (Parents) featuring a bicycle and promoting a clinic for children's ailments.

Advertisement for 'Zakład leczniczy' (Clinic) in Krakow, specializing in various medical treatments.

Advertisement for 'ANNY JASTRZĘBSKIEJ' (Anny Jastrzebskiej) private 8-class girls' gymnasium in Rydz.

Advertisement for 'MYDŁO KAZAŃSKIE' (Kashan Soap) and 'MASIUMA CHABIBULINA' (Masiuma Chabibulina).

Advertisement for 'Kupię bryczkę używaną' (I will buy a used carriage) and other items.

Advertisement for 'Studnie' (Wells) and 'Młoda' (Young) services.

Advertisement for 'Młody' (Young) and 'Ogłoszenia drobne' (Small advertisements).

Advertisement for 'Biuro „Praca“' (Work Office) and 'Do wynajęcia zaraz' (For rent immediately).

Advertisement for 'Pomocnika' (Assistant) and 'Poczta Litewska' (Lithuanian Post).

Advertisement for 'Do wynajęcia zaraz' (For rent immediately) and 'Do wynajęcia' (For rent).

Advertisement for 'Dwa' (Two) and 'Do wynajęcia' (For rent).

Advertisement for 'Do wynajęcia' (For rent) and 'W druskienkach' (In druskienkach).

Advertisement for 'Jest do sprzedania' (For sale) and '916 morgów' (916 morgs).

„PRZYJACIEL LUDU”

NAJTAŃSZE I NAJWIĘKSZE

tygodniowe obrazkowe pismo ludowe,

przeznaczone dla szerokiego ogółu mieszkańców wsi i miasteczek, w treści swej uwzględnia przedewszystkiem — sprawy oświaty, umoralnienia i podniesienia dobrobytu ludności.

OBSZERNY DZIAŁ GOSPODARCZY I INFORMACYJNY.

Cena roczna „PRZYJACIELA LUDU” wraz z czterema dodatkami: „Rodzina”, „Anioł Stróż”, Z chwili bieżącej i „Wiadomości telegraficzne” w Wilnie rb. 2, z przesyłką pocztową; rocznie rb. 2 kop. 50, półrocznie rb. 1 kop. 25, kwartalnie kop. 65.

Zwracamy uwagę na ogłoszenia W „PRZYJACIELU LUDU”.

Cena: Cała stronica rb. 30,00 Pół „ 16,00 Za wiersz pekitu lub jego miejsce przed tekstem kop. 30, po tekście kop. 15. Za załącznik po 5 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

Okazowe numery na każde żądanie wysyłane są bezpłatnie.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Wilno, Plac Katedralny № 4.

II „ANIOŁ STRÓŻ”

(Gazetka dla dzieci)

BEZPŁATNY TYGODNIOWY DODATEK OBRAZKOWY do „Przyjaciela Ludu”

IV DODATEK TYGODNIOWY

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE do „Przyjaciela Ludu”.

Najtańsze i najpewniejsze żniwa

nową udoskonaloną WIAŻAŁKĄ W. A. WOODA

koszt szpagatu na morgę około 65 kopiejek.

UZNANE ZA NAJLEPSZE

Żniwiarki Lekkie, Ciężkie i Standard

Kosiarki Całostalowe

W. A. WOODA

Szpagat oryg. amerykański. Tozaki.

Oryginalne części Wooda w ogromnej ilości zawsze mamy na składzie. Najlepiej kupować wprost u nas.

Oryginalne amerykańskie GRABIE „TIGER”

Koła i ramy z drzewa „hicory” nie ulegające wpływom atmosferycznym.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Tadeusz Kowalski i A. Trylski

Warszawa, Miodowa 4

Oddział w Wilnie: prospekt S-go Jerzego № 32.

Cenniki, opisy, świadectwa, instrukcje przeesyłamy na żądanie bezpłatnie. 21-8-422a